

MUZEUL DE ȘTIINȚELE NATURII DIN CRAIOVA — 70 DE ANI DE ACTIVITATE

CORNELIA CIMIȘLIU

Conștient de rolul important al muzeului în educația biologică a elevilor și impresionat de Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa” din București, profesorul de științe naturale Marin Demețrescu, de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Craiova, și-a propus înființarea unui muzeu asemănător în orașul Craiova. În acest scop, în anul 1922, împreună cu alți intelectuali craioveni, Marin Demețrescu, pune bazele societății „Cercul Științific Craiovean”. Membrii societății, prin preocupări permanente și cu ajutorul altor intelectuali, au reușit ca în anul următor, 1923, să inaugureze Muzeul de Istorie Naturală de la Craiova. Modestele colecții, provenite din donații, au fost adăpostite inițial în casa unui membru al Cercului, apoi, prin bunăvoința prefectului de atunci, au fost mutate în clădirea Prefecturii, alături de colecțiile Muzeului de Antichități și Etnografie, înființat în anul 1915, de Ștefan Ciuceanu.

Activitatea susținută a membrilor Cercului, ajutoarele primite de la Prefectura județului, de la Primărie, școli, bănci și particulari, au dus la creșterea patrimoniului muzeului „Cercului Științific”, care, în 1927, primește spre administrare și colecțiile muzeului de Antichități și Etnografie. La 13 mai 1928, în urma adunării generale, caracterul general al muzeului se schimbă, hotărându-se ca activitatea acestuia să se desfășoare strict pe teritoriul Olteniei, schimbându-se totodată și denumirea lui. Astfel, Muzeul de Istorie Naturală, va funcționa de acum încolo sub denumirea de Muzeul Regional al Olteniei alături de Muzeul de Antichități și Etnografie.

În anul 1934, colecțiile muzeului sunt transferate în actuala clădire a Muzeului de Etnografie — Casa Băniei —, unde in-

tr-o prezentare interesantă și atrăgătoare pentru vremea aceea, au fost date spre vizitare publicului. După 14 ani, în anul 1948, colecțiile sunt transferate într-o fostă școală elementară, care oferea un spațiu corespunzător realizării unui circuit de vizitare corect. Clădirea se află pe strada Maxim Gorki nr. 44, și în prezent este sediul Muzeului de Istorie. Aici, după mai multe variante de prezentare, în anii 1962—1963, expoziția de științele naturii a fost complet reorganizată, promovând o serie de inovații și principii în tematică și expunere. Proiectul științific a fost întocmit de Ion Firu, iar proiectul tehnic de I. S. Decorativa București. Amenajarea noii expoziții a fost făcută de I. S. Decorativa, în colaborare cu Muzeul Olteniei. Interesantă și atrăgătoare, noua expoziție a atras un număr foarte mare de vizitatori, dioramele realizate atunci sunt căutate și astăzi. Din păcate, noua expoziție n-a funcționat decât 12 ani, în 1975 fiind dezafectată la indicația organelor centrale și județene de partid și de stat. În spațiul ocupat anterior de expoziția de științele naturii, a fost extinsă expoziția de istorie, intrucât în anul 1975 se aniversau 1750 de ani de atestare a Pelendavei și 300 de ani de atestare documentară a Craiovei.

Din acest an, a început un trist și nedorit pelerinaj al valoroaselor colecții de științele naturii în diverse clădiri din Craiova, mai mult sau mai puțin corespunzătoare păstrării și conservării lui. Din lipsa spațiului de expunere activitatea expozițională a încetat, dispărând astfel contactul cu publicul vizitator. Timp de 11 ani, colectivul muzeului s-a preocupat de creșterea, păstrarea, conservarea, evidența și valorificarea științifică a patrimoniului. În anul 1986, a fost reluat con-

tactul cu publicul vizitator prin intermediul expozițiilor temporare realizate în actuala clădire a Muzeului de Științe naturii din strada Popa Șapcă nr. 4. Abordând tematici diverse, am încercat să aducem vizitatorii în muzeul nostru, în special elevii. Prin intermediul expozițiilor realizate, am încercat să contribuim la educația ecologică și apropierea de natură, la înțelegerea fenomenelor și legilor naturii, de către toate categoriile de vizitatori.

Diversitatea și numărul mare al speciilor conservate în depozitele noastre au permis realizarea multor expoziții temporare, precum: „Fluturii-petale zburătoare”, „Din lumea viețuitoarelor”, „Frumuseți ale adâncurilor”, „Vestitorii primăverii”, „Ecosisteme din România”, „Modalități de apărare în lumea animală”, „Ocroțiți natura”, „Evoluția Vieții”, „Mamifere de interes cinegetic”, „Diversitatea regnului animal” etc.

În vederea amenajării expoziției permanente, proiectul științific a fost realizat de specialiștii muzeului nostru încă din 1984, fiind completat și actualizat mereu, dar lipsa fondurilor necesare amenajării ne împiedică deocamdată să realizăm această expoziție. În viitoarea expoziție permanentă vom aborda probleme precum: „Cosmogonie” „Evoluționism”, „Condițiile fizico-geografice ale Olteniei”, „Poluarea și protecția mediului”, „Biologie aplicată”.

Clădirea actuală a muzeului oferă un spațiu adecvat realizării noii expoziții pe o suprafață de aproximativ 1.200 m².

Patrimoniul muzeului este constituit din colecțiile de: Mineralogie, Paleontologie, Botanică, Malacologie, Entomologie, Vertebrate, numărul pieselor muzeale conservate fiind de aproape 90 000. Marea majoritate a pieselor provin din activitatea de cercetare a specialiștilor muzeului, restul provenind din achiziții și donații.

Fondul vechi al colecțiilor a fost constituit între anii 1928—1936. Majoritatea păsărilor din acest fond provin de la marele nostru ornitolog Dionisie Linția,

fiind în majoritate specii ocrotite și monumente ale naturii. Marile mamifere sălbatice deținute de Muzeul nostru din aceeași perioadă, au fost naturalizate de cunoscutul dermatoplastician R. Hönike de la Muzeul de Istorie Naturală „Gri-gore Antipa” din București.

Necesitatea preparării materialului biologic provenit din colectările efectuate de specialiștii muzeului în cadrul activității de cercetare, a impus organizarea și dotarea unui laborator de preparare și restaurare. Începând din anul 1951, la muzeu funcționează un astfel de laborator, unde este preparat atât materialul biologic pentru colecțiile muzeului, cât și cel necesar laboratoarelor de biologie din școli.

În cadrul activității științifice desfășurate de către specialiștii muzeului, a existat o preocupare permanentă pentru colectarea și cunoașterea mărturiilor paleontologice, a florei și faunei de pe teritoriul Olteniei. În acest sens, s-au organizat șantiere paleontologice, s-au efectuat colectări de floră și faună independent de specialiștii muzeului sau în colaborare cu specialiști ai unor institute ale Academiei sau specialiști de la alte muzee din țară sau din institute de învățământ superior. Eforturile depuse în acest scop s-au materializat pe de o parte în creșterea patrimoniului muzeal și darea în circuitul expozițional a unor comori ale naturii Olteniei, pe de altă parte în elaborarea multor lucrări științifice și lucrări de doctorat.

Efforturile depuse în scopul readucerii vizitatorilor în muzeul nostru prin organizarea de expoziții temporare cât mai diverse și interesante, prin inițierea unor acțiuni atractive pentru elevi în special, au început să se facă simțite din ce în ce mai mult. Astfel, elevii își desfășoară unele lecții în muzeu, iar studenții de la Facultatea de Biologie din Craiova își desfășoară lucrările practice de zoologia vertebratelor, de asemenea în muzeul nostru. În plus, tot mai mulți vizitatori, individuali sau în grupuri organizate, vin la muzeu.